

Co-funded by
the European Union

Funded by
the European Union

Kompetencematrix - Pageturners

Viden / bevidsthed om:	Beskrivelse	Færdigheder / evne til:	Beskrivelse	Holdninger / at udvise:	Beskrivelse	Tilknyttede spørgsmål	PRE	POST	Ændring
Kritisk læsning i den digitale tidsalder	Evnen til at genkende misinformation og vurdere digitalt indhold kritisk er afgørende for at kunne navigere i nutidens medielandskab. Denne kompetence lægger vægt på faktatjek, validering af kilder og skelnen mellem troværdige og utroværdige oplysninger.	Identificering af misinformation	Evnen til at vurdere troværdigheden af onlineoplysninger ved at verificere kilder, krydstjekke fakta og genkende vildledende indhold. Denne færdighed understøtter informerede beslutninger i digitale læsemiljøer.	Bevidsthed om behovet for verificering	At erkende betydningen af faktatjek, kildevalidering og kritisk tænkning, når man arbejder med digitale og traditionelle læsematerialer. Denne holdning fremmer ansvarligt informationsforbrug.	Q1, Q5			
Analyse af digitalt og traditionelt indhold	Sammenlignende analyse af digitale og trykte medier kræver forståelse for strukturelle og kontekstuelle forskelle samt forskelle i kildernes pålidelighed. Denne kompetence gør det muligt at vurdere dybden, troværdigheden og hensigten bag forskellige former for information.	Sammenligning af forskellige kilder	Evnen til at analysere og sammenholde oplysninger fra flere kilder for at identificere skævheder, uoverensstemmelser og mangler i troværdighed. Denne færdighed gør det muligt at foretage en kritisk vurdering af både digitale og traditionelle tekster.	Skepsis over for ensidige fortællinger	At fastholde en kritisk tilgang til læsning ved at udfordre skævheder, overveje flere perspektiver og vurdere kilders troværdighed. Denne holdning fremmer selvstændig og analytisk tænkning.	Q1, Q3			
At træffe læsevalg	Evnen til at vælge meningsfuldt og pålideligt læsemateriale understøtter tilegnelse af viden og informerede beslutninger. Denne kompetence indebærer at identificere kilder af høj kvalitet og undgå vildledende, partisk eller værdifattigt indhold.	Udvælgelse af værdifuldt indhold	Færdigheden i at skelne relevant læsemateriale af høj kvalitet fra overfladiske, vildledende eller ubekræftede kilder. Denne evne fremmer informeret brug af indhold og udvikling af viden.	Bevidste valg af indhold	At udvikle en velovervejet tilgang til valg af læsemateriale, der bidrager til øget viden og personlig udvikling. Denne holdning fremmer målrettede og informerede læsevaner.	Q1, Q16			
Brobygning mellem digital og traditionel læsning	En fleksibel tilgang til læsning gør det muligt at skifte mellem digitale og traditionelle formater afhængigt af kontekst og formål. Denne kompetence understøtter udviklingen af hybrid læsefærdighed ved at styrke tilpasningsevnen i forståelsesstrategier.	Skift mellem formater	Evnen til at tilpasse læsestrategier til forskellige formater, herunder digitale, trykte og lydaserede, afhængigt af kontekst og formål. Denne færdighed sikrer fleksibel og effektiv deltagelse i læsning.	Åbenhed over for forskellige læsemetoder	At tage forskellige læseformater i brug, herunder tryk, digitale formater og lyd, afhængigt af kontekst og læringspræferencer. Denne holdning fremmer tilpasningsevne og en alsidig læseoplevelse.	Q3, Q8, Q16, Q20			
Styring af opmærksomhed under læsning	Fokuseret læsning kræver evnen til at regulere digitale distraktioner og fastholde engagementet i komplekse tekster. Denne kompetence understøtter vedvarende opmærksomhed, dyb forståelse og bevidste læsevaner på tværs af formater.	Fjernelse af distraktioner	Evnen til at styre opmærksomheden og minimere eksterne afbrydelser under læsning, især i digitale miljøer. Denne færdighed styrker forståelsen og engagementet i dybdelæsning.	Bevidsthed om skærmens påvirkning	Forståelse af, hvordan digital læsning påvirker forståelse, koncentrationsevne og kognitivt engagement. Denne holdning fremmer bevidst mediebrug og hensigtsmæssige læsestrategier.	Q2, Q4, Q7, Q18, Q19			
Reflekterende læsning	Refleksion styrker forståelsen ved at tilskynde læsere til at forholde sig kritisk til teksten, formulere indsigter og forbinde idéer. Denne kompetence lægger vægt på annotering, opsummering og anvendelse af viden ud over den første læsning.	At tage noter og fremhæve	Evnen til aktivt at arbejde med tekster gennem annotering, opsummering og identifikation af nøgleord. Denne færdighed styrker fastholdelsen af information og refleksiv læring.	Værdsættelse af læseprocessen	At værdsætte læsning som en aktiv læringsproces, der omfatter refleksion, forståelse og intellektuel udvikling. Denne holdning understøtter dybt engagement i tekster.	Q3, Q4, Q17			
Anvendelse af læsning i praksis	Effektive læsefærdigheder rækker ud over forståelse og omfatter anvendelse i virkeligheden, så indsigter kan omsættes til diskussioner, projekter og beslutninger. Denne kompetence styrker analytiske evner og problemløsning gennem aktivt arbejde med læsemateriale.	Anvendelse af viden fra tekster	Færdigheden i at anvende indsigter fra læsning i diskussioner, beslutningstagning og problemløsning. Denne evne fremmer dybere kognitiv bearbejdning og praktisk anvendelse af læsefærdigheder.	Anerkendelse af bøgers værdi	Forståelse af de langsigtede fordele ved læsning for personlig, uddannelsesmæssig og faglig udvikling. Denne holdning fremmer en livslang læsevane.	Q4, Q15			
Tilpasning til forskellige indholdsformater	Mødet med forskellige tekstformater såsom lydbøger, e-bøger og trykte tekster øger alsidigheden i læsefærdigheder. Denne kompetence udvikler evnen til at vælge og arbejde med forskellige læsemedier ud fra tilgængelighed, præferencer og formål.	Brug af e-bøger og lydbøger	Evnen til effektivt at bruge digitale læseværktøjer såsom e-bøger og lydbøger for at øge tilgængelighed og engagement. Denne færdighed understøtter personlige læsevaner og læringspræferencer.	Accept af forskellige formater	At anerkende, at forskellige tekstformater tjener forskellige formål og målgrupper, og være åben for effektiv brug af forskellige læseværktøjer. Denne holdning styrker inkluderende læsefærdighed.	Q8, Q16, Q20			
Samarbejde og diskussion om indhold	Diskussioner om læsemateriale fremmer dybere forståelse, alternative perspektiver og kritisk dialog. Denne kompetence lægger vægt på kommunikation, argumentation og evnen til at formulere velbegrundede synspunkter.	Deltagelse i diskussioner om tekster	Evnen til at formulere indsigter, stille kritiske spørgsmål og diskutere forskellige fortolkninger af tekster i grupper. Denne færdighed fremmer aktivt engagement i læsemateriale.	Villighed til at dele viden	At deltage i diskussioner og fælles læring ved at udveksle indsigter, fortolkninger og perspektiver med andre. Denne holdning styrker læsefællesskaber og dialog.	Q13, Q15			
Digitale værktøjer i læsning	Strategisk brug af digitale værktøjer, herunder notatapps og tilgængelighedsfunktioner, øger læseeffektiviteten og forståelsen. Denne kompetence gør det muligt at optimere læseoplevelsen ved hjælp af teknologi.	Brug af notatapps	Evnen til at bruge digitale værktøjer til at strukturere noter, organisere idéer og styrke forståelsen. Denne færdighed forbedrer læseeffektiviteten og fastholdelsen af information.	Åbenhed over for nye teknologier	At være modtagelig for innovative digitale værktøjer, der understøtter læsning, forståelse og tilgængelighed. Denne holdning gør det muligt at tilpasse sig effektivt til læsepraksisser i udvikling.	Q16, Q20			
Styring af læsevaner	Etablering af strukturerede læsevaner fremmer kontinuitet, livslang læring og bedre kognitivt engagement i tekster. Denne kompetence fremhæver strategier til tidsstyring og udviklingen af personlige læserutiner.	Planlægning af tid til læsning	Evnen til effektivt at strukturere og afsætte tid til læsning og balancere dybdelæsning med andre opgaver. Denne færdighed fremmer selvregulering og langsigtet udvikling af læsefærdigheder.	Bevidst opbygning af vaner	At tage ansvar for at udvikle strukturerede læserutiner, der styrker læring og forståelse. Denne holdning fremmer disciplin og selvstyret læring.	Q2, Q4, Q7, Q9, Q18, Q19			
Vurdering af kilders troværdighed	Vurdering af forfatterskab, udgivelsesstandarder og evidensbaserede påstande er afgørende for at genkende pålidelige kilder. Denne kompetence fremmer kritiske læsefærdigheder, som er nødvendige for at navigere i det omfattende og ofte vildledende digitale informationslandskab.	Vurdering af forfattere og kilder	Evnen til at vurdere troværdigheden af forfattere, udgivere og informationskilder for at sikre pålidelighed og nøjagtighed. Denne færdighed er grundlæggende for kritisk læsning og akademisk forskning.	Ansvar for formidling af indhold	At erkende de etiske konsekvenser af at dele information online og bestræbe sig på at fremme troværdigt, præcist og veldokumenteret indhold. Denne holdning styrker integriteten i digitale læsefærdigheder.	Q1, Q5			
Kreativ analyse af indhold	Fortolkning og kritisk arbejde med tekster bidrager til analytisk og kreativ tænkning. Denne kompetence understøtter kreativ syntese, udforskning af temaer og udvikling af selvstændige perspektiver.	Udvikling af egne fortolkninger	Færdigheden i selvstændigt at analysere tekster, identificere temaer og formulere originale indsigter. Denne evne fremmer dybere engagement og intellektuel kreativitet.	Værdsættelse af læsning som tænkeredskab	At se læsning som en væsentlig færdighed til udvikling af kritisk tænkning, kreativitet og problemløsning. Denne holdning understøtter intellektuel nysgerrighed og udforskning.	Q11, Q13, Q15			
Digitalt ansvar	Etisk omgang med digitalt indhold omfatter respekt for ophavsret, kildeangivelse og fair deling af information. Denne kompetence fremmer bevidsthed om immaterielle rettigheder og ansvarlig brug af digitale medier.	Overholdelse af ophavsretsloven	Evnen til at genkende og overholde immaterielle rettigheder og undgå plagiering og uautoriseret distribution af indhold. Denne færdighed styrker etisk digitalt medborgerskab.	Bevidsthed om virkningen af egne handlinger	Forståelse af, hvordan personlige læsevaner, digital adfærd og delt indhold påvirker det bredere informationsøkosystem. Denne holdning fremmer etisk omgang med medier.	Q12, Q13, Q14, Q15			
Hybridlæringsstrategier		Implementering af hybride læringsstrategier	Evnen til at integrere digitale og traditionelle læsemetoder for at optimere forståelse og engagement. Denne færdighed er afgørende for undervisere og lærende, der tilpasser sig forskellige læsemiljøer.			Q3, Q8, Q9, Q16, Q18, Q19, Q20			